RAKÁRIK 4
obecné noviny do každej rodiny 2019
ŠTVRŤROČNÍK O DIANÍ V MEDZIBRODE
ZADARMO DO KAŽDEJ DOMÁCNOSTI

Milí spoluobčania,

prostredníctvom nášho posledného tohtoročného vydania Rakárika si dovoľujem prihovoriť sa Vám a pozdraviť Vás na prahu najväčších sviatkov v roku. Vianoce máme predo dvermi. Verím, že všetci spoločne sme pripravení prežiť čaro vzácnych chvíľ v kruhu svojich blízkych. Tešíme sa na radosť v očiach detí pri rozbaľovaní darčekov, ktoré si nájdu pod vianočným stromčekom. Spomíname a myšlienkami sa vraciame k prežitým udalostiam od začiatku roka. Aký bol? Určite iný ako tie predchádzajúce. Každý si svojim spôsobom skladal mozaiku života.

Prioritou obecného úradu v roku 2019 bolo zintenzívniť práce na prestavbe budovy Materskej školy - Pod hôrkami. Podarilo sa nám získať z Environmentálneho fondu nenávratnú dotáciu vo výške 120 738 Eur na zateplenie obvodového plášťa a stropu druhého nadzemného podlažia. Na budove sa vymenil odkvapový systém, na garáži sa založila nová posuvná elektrická brána, na vstupnej časti do budovy bola položená zámková dlažba s bezbariérovým prístupom. Počas roka sa vymenili všetky vnútorné rozvody vody a odpadové potrubia. V súčasnosti prebiehajú prípravné práce na realizáciu stavebných prác na obidvoch podlažiach - oprava stropov, podláh, bočných stien, vrátane školskej kuchyne. Všetky práce a zabezpečenie finančných zdrojov smerujeme s poslancami obecného zastupiteľstva tak, aby sme v prvom polroku 2020 mohli budovu kolaudovať. Ak sa nám to podarí, zavŕšime náročné päťročné úsilie. Keď sme začiatkom roka 2015 schvaľovali zámer prestavby materskej školy, vedeli sme, že je to rozhodnutie odvážne, no zároveň bolestivé. Bolestivé v tom zmysle, že niekoľko rokov budú finančné prostriedky viazané pre tento účel a ostatné väčšie projekty budú presúvané na neskorší termín. Preto sa chcem poďakovať všetkým občanom Medzibrodu za trpezlivosť a pochopenie situácie.

Pomerne veľký rozsah stavebných prác bol vykonaný v tomto roku v interiéri i exteriéri hasične. Zrekonštruovaná zasadačka požiarnej zbrojnice je vybavená zakúpenými stolmi a stoličkami. Na zateplenie kabín TJ Sokol Medzibrod sme získali v lete dotáciu od Ministerstva financií SR vo výške 13 000 Eur, stavebné práce prebehnú v roku 2020. Okrem týchto akcií sa nám podarilo zrealizovať viacero menších alebo drobných stavebných úprav, či udržiavacích prác na obecných objektoch.

Napriek dobrej kondícii stavu financií obce a napriek získavaniu nenávratných dotácií, nemôžeme zabezpečiť všetky požiadavky občanov. Ide hlavne o projekty, ako sú opravy miestnych komunikácií alebo sprevádzkovanie zariadenia pre seniorov. A keďže nechceme do budúcnosti plniť len úlohu údržbárov, ale chceme vytvárať podmienky pre dôstojnejší život, realizovať základné potreby obyvateľstva, pristúpili sme v tomto roku k úprave sadzieb miestnych daní a poplatkov. Naposledy sme k tomuto nepopulárnemu kroku pristúpili v roku 2011. Odvtedy sa podstatným spôsobom menili základné výdavky ako pre občanov, tak aj pre samosprávy. Preto je našou povinnosťou hľadať zdroje na vykrytie rastúcich nákladov. Zvýšenie daní z nehnuteľností pre jednopodlažné domy so záhradou bude predstavovať od roku 2020 cca 10 Eur ročne, pre dvojpodlažné domy so záhradou cca 15 Eur ročne. Poplatky za uloženie odpadu sa nemenia, ostávajú vo výške 12 Eur za osobu na rok. Verím, že táto informácia Vám nepokazí predvianočnú náladu a rozhodnutie obce prijmete s pochopením.

Na záver Vám prajem, nech prekvapenia, ktoré Vás postretnú, sú len pozitívneho charakteru. Viac duchovného ako materiálneho. Príspevok si dovolím zakončiť slovami múdreho človeka. Keď sa pýtali Dalajlámu, čo ho na ľuďoch a ľudskosti najviac prekvapuje, odpovedal: „Ľudia. Pretože obetujú zdravie, aby zarobili peniaze. Potom obetujú peniaze, aby opäť získali zdravie. Tak sa znepokojujú minulosťou a budúcnosťou, že si neužívajú prítomnosť. A tak nežijú ani v prítomnosti, ani v budúcnosti. Žijú tak, akoby nemali nikdy zomrieť a potom zomrú bez toho, aby žili.“

Žite naplno nielen počas týchto sviatkov, ale naplnení zdravím a šťastím po celý nový rok!

Pavol Svetlík

Na krídlach záchrany

Milí darcovia krvi!

14. jún je svetový deň darcov krvi. Hlavné princípy bezpríspevkového darcovstva krvi – solidarita, úcta, empatia a láska k druhým. Pomoc ľuďom, ktorých zdravie a život priamo súvisia od rozhodnutia úplne neznámeho človeka - ísť darovať krv. Vždy vám bude patriť úcta a vďaka za váš ušľachtilý čin. Dobré skutky si zaslúžia poklonu – ďakujeme!

V roku 2019 darovali krv títo naši občania:

Ján Majzel, Martin Koza, Slávka Lenčová, Milan Lenčo st., Milan Lenčo ml., Katarína Sálišová, Mária Kulfasová, Róbert Oboňa, Róbert Zázrivec, Jozef Zázrivec, Zuzana Šutáková, Branislav Sáliš, Jana Cipriani, Elena Hrašková, Miloš Urban, Juliána Urbanová, Monika Petríková, Peter Petrík, Michal Haviar, Zdenko Prievalský, Marek Dřímalka, Pavol Haviar, Ľubomír Huťka, Pavol Vaník.

Z anjelskej krajiny so srdcom na dlani,
nesú kríž za iných na krídlach záchrany.
Beznádej zaženú úsmevom jediným,
rozdajú každému s vinou či bez viny.
Prvé či posledné dávajú každý deň,
pre tváre prosebné, svoje už o tom viem.
Z anjelskej krajiny bez reklám, bez slávy,
nesú kríž za iných, za mladých, za starých.
Na krídlach záchrany, láska k nám priletí,
so srdcom na dlani, tak ako od svätých.

Ďuro Soviar

Autor básne daroval tento originál všetkým dobrovoľným darcom krvi s úctou.

Ďakujeme.

Miestny spolok
Slovenského červeného kríža

Jubilantom

23. októbra 2019 prijali pozvanie starostu obce do sály kultúrneho domu obyvatelia obce, ktorí v tomto roku oslávili svoje životné jubileá 65, 70, 75, 80, 85, 90 a 95 rokov. Náladu rozprúdili deti z materskej a základnej školy a mužská spevácka skupina Borovô, ktorá si pozvala k spolupráci fujaristu a ľudového rozprávača Ľubomíra Kršteníka z Predajnej.

Blahoželáme:

Hlaváčik Ľubomír, Haviar Michal, Huťka Juraj, Sokol Juraj, Tešínsky Emil, Horváth Viktor, Kuna Dušan, Fabricius Miroslav, Hrk Ľudovít, Psota Jaroslav, Kácha Milan, Štefanovie Dušan, Ing., Hrková Katarína, Králková Zlatica, Sojaková Vilma, Hrašková Katarína, Šutáková Valéria, Chomičová Viera, Haviarová Anna, Nemcová Marta, Donovalová Mária, Paceková Mária, Megyeriová Anna, Klimentová Alena, Hrašková Anna, Balcová Ľuboslava, Vaníková Mária, Labdúchová Jarmila, Cerovská Drahuša, Padúchová Barbora, Tešínska Silvia, Ing., Stančev Štefan, Flasik Mikuláš, Kočalka Peter, Kružliak Martin, Prievalská Magdaléna, Kočalková Eva, Kašinská Libuša, Malachovská Mária, Gulyášová Jana, Svetlíková Daniela, Jančiarová Mária, Bacúr Jarolím, Čížová Antónia, Huťková Viera, Čížová Anna, Samuelčíková Oľga, Hrašková Mária, Šomodiová Anna, Kútiková Anna, Hraško Vladimír, Mareková Mária, Pipichová Oľga, Zbyňovcová Janna, Bellušová Marta, Hrašková Ľudmila, Engler Viliam, Hraško Ctibor, Sokolová Anna, Sanitrová Magdaléna.

-rrr-

Nech vám stále slnko svieti v oknách vášho domova,
a keď mráčik zastrie ho, nech zažiari vám odznova.
Nech vám život splní všetky vaše nádeje,
nech sa šťastie na vás denne usmeje,
nech nikdy nespoznáte bolesť ani klam,
a to z celého srdca želáme Vám.

Medzibrodské kočovné divadlo pozýva

Vážení priatelia, milovníci divadla,
som rád, že aj v závere tohto hektického roka sa môžem prihovoriť a pozdraviť vás všetkých, ale čo je dôležité, chcem vás pozvať na ďalšiu premiéru 106. sezóny nášho DS. Pripravili sme si pre vás komédiu od poľského klasika Alexandra Fredra „Hrúza čo sa robí“. Je zaujímavé, že táto hra sa u nás uvádza už tretí krát (1922, 1992, 2019) a téma je stále aktuálna, vôbec sa nemení, ľudstvo je nepoučiteľné. „Ak presiahne sa miera, neobídu pohromy nikoho aj keď im čeliť bude zdarne“. S krčahom sa dovtedy po vodu chodí... Ale viac sa dozviete, ak sa stretneme počas Vianoc na našich premiérach, na ktoré všetkých našich priaznivcov srdečne pozývame.

Uvidíme sa:
23. 12. 2019 o 18:00 hod.
25. 12. 2019 o 17:00 hod.
6. 1. 2020 o 17:00 hod.
18. 1. 2020 o 17:00 hod.

Okrem toho pridávame medzi sviatkami 29. 12. 2019 úspešnú veselohru „Jeppe z vŕšku“.

Želám v mene celého kolektívu MKD vám všetkým príjemné a požehnané vianočné sviatky.

Chceme sa aj touto cestou poďakovať za priazeň a podporu. Osobne chcem poďakovať všetkým členom DS za húževnatú aktivitu počas celého roka, čím prispeli k úspešnému chodu nášho súboru.

J. Zázrivec

Očná Optika

V Slovenskej Ľupči

Vás pozýva do svojej predajne .

Čo pre Vás máme?

- *Veľký výber okuliarových rámikov*
- *(Slnečné, dioptrické, detské)*
- *Kompletné zhotovenie okuliarov*
- *Vyšetrenie zrakovej ostrosti*
- *Úpravy, opravy, čistenie*

Zľavový kupón v hodnote 7€

Kupóny nie je možné vzájomne kombinovať a ani ich použiť na akciový tovar. Kupón je potrebné priniesť so sebou. Platnosť kupónu do 31.3.2020.

Nájdete nás na adrese: Nájdete nás na facebooku

ul. 1.mája 2 Slovenská Ľupča

zdravotné stredisko I. poschodie

t. č. 0908 059 690

Otváracie hodiny :

Po, Ut, Št, Pia 8 – 16 hod. **Streda 8 – 18 hod**.

So – na objednávku

Príďte si vyskúšať zabehnutú novinku, klipové okuliare
(dioptrické okuliare a slnečné za cenu jedných okuliarov)

Rozsvietenie stromčeka

OZ Chlapci z Medzibrodu v spolupráci s Obcou Medzibrod, Caffe barom Horná a samozrejme za prítomnosti sv. Mikuláša a čerta v sobotu 7.12.2019 rozsvietili vianočný stromček na námestí obce. Niektorým ďeťúrencom vyhŕkla slzička, smelšie deti povedali básničku i zaspievali pesničku, za čo dostali od Mikuláša jabĺčko, banán či sladkú čokoládu. Dospelým sa zas ušlo niečo teplé na zahriatie. Všetkým ďakujeme za príjemný, i keď daždivý večer.

-rrr-

Činnosť SZPB v roku 2019

Sme v období tesne pred najkrajšími sviatkami roka, na ktoré sa najviac tešia naše deti a vnúčatá ale aj v období, kedy spätne hodnotíme svoju činnosť. Tento rok bol pre nás členov SZPB náročný v tom, že to bol rok, počas ktorého sme vykonali Výročnú členskú schôdzu, ktorá potvrdila vo funkcii členov výboru základnej organizácie, zvolila delegátov na Oblastnú konferenciu. Zástupca našej ZO SZPB sa zúčastnil v júni XVII. zjazdu SZPB, ktorý sa konal v Poprade. Zjazd zvolil predsedu zväzu, členov ústrednej rady, schválil upravené Stanovy zväzu SZPB a Programové zameranie. Hlavné ťažisko nasmeroval na prácu s mládežou a ich prípravu pre zachovanie pamäti na boje za národné oslobodenie od fašizmu, pestovanie úcty a vďačnosti tým, ktorí s nasadením vlastného života prispeli k tomu, že 75 rokov žijeme v mieri. Cieľom nášho snaženia je posilniť národnú hrdosť a zjednotiť spoločnosť pravdivou, neskreslenou interpretáciou dejinných udalostí boja za národné oslobodenie. 18-tisícovej základni členov SZPB registrovaných v 35 Oblastných výboroch sa darí napĺňať myšlienky, ktoré spájajú všetkých našich členov, nakoľko ich považujú v dnešných časoch za dôležité.

Z našej činnosti vyberám 74. výročie osláv oslobodenia obce, pietne spomienkové akcie pri 75. výročí SNP a 101. výročie zastavenia bojov l. sv. vojny. Mrzí ma len, že nie všetci občania obce považujú tieto výročia za pripomenutia hodné. 40 našich členov sa zapojilo do prezentácie obce počas Haruľovej šou a prispelo k tomu, že ZO SZPB čestne splnila svoj záväzok daný starostovi obce. Členovia výboru si pri mieste posledného odpočinku popravených partizánov zapálením sviečok a položením venčeka vďaky, uctili ich pamiatku.

Všetkým občanom našej obce prajem príjemné prežitie vianočných sviatkov a veľa zdravia v novom roku 2020.

Predseda ZO SZPB Ing. Ján Pacek

OZNAM

Oznamujeme občanom, že prvý odvoz pevného domového odpadu z kukanádob v roku 2020 bude 7. januára 2020.

Z dôvodu nedostatku časového priestoru ihneď v novom roku na vyrubenie Rozhodnutí na komunálny odpad, obec Medzibrod zapožičia na **každú domácnosť 1 ks** náramku na prvý vývoz pre rok 2020.

Zapožičaný náramok na rok 2020 si občania môžu prísť prevziať na obecný úrad v úradných hodinách od **16.12.2019 do 20.12.2019**. Náramok sa občanovi započíta pri úhrade celého Rozhodnutia na rok 2020.

Z dôvodu schválenia nového VZN o miestnych daniach a miestnom poplatku **č. 4/2019, ktoré je účinné od 1.1.2020**, sa Rozhodnutie na komunálny odpad a drobný stavebný odpad **uhrádza v plnej výške** Rozhodnutia do 15 dní od právoplatnosti Rozhodnutia.

Zároveň upozorňujeme občanov, ktorí si chcú uplatniť úľavu na komunálny odpad na rok 2020, aby si žiadosť na úľavu podali najneskôr **do 10. januára 2020**. Úľava platí na základe podkladov uvedených v § 31 a § 32 VZN č. 4/2019.

Doklady musia byť predložené pri žiadosti na úľavu.

Iveta Ivaničová

Kalendár zberu pevného domového odpadu z kukanádob pre rok 2020

MESIAC	DEŇ
JANUÁR	7.1., 20.1.
FEBRUÁR	3.2., 17.2.
MAREC	2.3., 16.3., 30.3
APRÍL	14.4., 27.4.
MÁJ	11.5., 25.5.
JÚN	8.6., 22.6.

MESIAC	DEŇ
JÚL	6.7., 20.7.
AUGUST	3.8., 17.8., 31.8.
SEPTEMBER	14.9., 28.9.
OKTÓBER	12.10., 26.10.
NOVEMBER	9.11., 23.11.
DECEMBER	7.12., 21.12.

Zber elektroodpadu v našej obci:
12.2., 8.4., 10.6., 12.8., 7.10., 9.12.2020 v čase od 14.00 do 17.00 hod.

Zber veľkoobjemového odpadu, drobného stavebného odpadu
15.4. a 14.10.2020 v čase od 14.00 do 17.00.

Zber farieb a chemikálií v našej obci:
22.4. a 21.10.2020 v čase od 14.00 do 17.00.

Odpad je potrebné priniesť v uvedenom termíne na námestie obce k zbernému miestu pri nákupnom stredisku Jednota.

Zvesti zo školy na námestí

Haló, haló...
hlásime sa my všetci
učky, detičky, aj tí ostatní,
zo školičky na námestí....

Od začiatku školského roka už ubehlo veeeeľa času. Veľa sme sa toho už naučili, čo to aj zažili a veľa nás toho ešte len čaká. Prichádza koniec kalendárneho roka, ale aj začiatok toho nového. A my sa na ten ďalší rok tešíme. No skôr ako príde, poďme sa pozrieť na to, čo už je dávnou, ale aj blízkou minulosťou. Tak, aká bola jeseň v našej škôlke?

V októbri sme mali potravinový týždeň. Rozprávali sme sa o zdravej strave, snažili sme sa ju aj v škole dodržiavať. Či už budete veriť, alebo nie, ale počas tohto týždňa sme v škole nezjedli ani jednu sladkosť! Len samé zdravé fajnoty: piekli sme si chlebík, ochutnávali ovocie a zeleninu, vyrábali si zdravé smoothie, vysvetľovali si, prečo majú detičky papkať mliečne výrobky, poznávali sme rôzne druhy strukovín a celý tento týždeň sme zavŕšili turnajom vo vybíjanej. A keďže to bol turnaj, musel aj niekto vyhrať. A kto to bol? No predsa dobrý pocit a unavené a spotené telo – z pohybu. ☺

V tomto jesennom mesiaci sme mali aj každoročný zber papiera. Tento rok sme v našej škôlke vyzbierali 7541 kg papiera. Niektoré deti si zbierali papier samé, niektorým pomáhali rodičia, starí rodičia, ba aj celá rodina. Ale musíme uznať, že sa zapojila celá dedina. Vďaka patrí všetkým, ktorí priniesli každé jedno kilečko.

Víťazom zberu sa stal Paťko Hrk (652 kg), druhá skončila Dianka Gajdošová (547,5 kg) a na treťom mieste sa umiestnila Vika Haviarová (518 kg). No ocenení neboli len víťazi. Všetky deti, ktoré priniesli papier, dostali nejakú tú drobnosť alebo sladkosť.

Koniec októbra sa niesol v duchu tekvičkovom a prázdninovom. Z tekvíc sme si vyrobili krásne tekvicové strašidielka, ▶

ktoré nám cez jesenné prázdniny ozdobovali, svietili a strážili školičku.

November už každoročne venujeme protidrogovej prevencii a to veku primeranej našim deťom. Rozprávame sa a čítame si o škodlivosti fajčenia, alkoholu, ale aj omamných látok. Tento rok k nám prišla na besedu aj pani doktorka z Úradu verejného zdravotníctva, ktorá prispela k prevencii svojím rozprávaním a aktivitami pre deti.

Taktiež sa v tomto mesiaci venujeme čítaniu alebo rozprávaniu si slovenských povestí. Deťúrence ich veľmi rady počúvajú a potom aj mudrujú nad tým, či ten príbeh je pravdivý alebo nie. Na konci novembra písali druháci, tretiaci a štvrtáci celoslovenské testovanie „Všetkovedko“. Ako sa im darilo, budeme vedieť až na konci decembra, takže v ďalšom čísle sa dozviete, ako to celé dopadlo.

No a je tu pre deti a určite aj pre všetkých nás, najkrajší mesiac v roku, december. Aby sme si skrátili čas čakania na Vianoce, aj tohto roku majú detičky pripravený školský adventný kalendár, nielen so sladkosťami, ale aj s rôznymi úlohami a vianočnými príbehmi.

Hurááá! Aj Mikuláš nás v decembri navštívil. Nezabudol na nás a každému žiačikovi balíček dal. Aj sme mu zaspievali, aj sa s ním porozprávali, aj čerstvo upečeným medovníčkom sme ho chceli ponúknuť, ale nestihli sme ich upiecť, lebo prišiel skoro ráno. A veru nezdržal sa dlho - utekal k ďalším deťom. Má toho veľa, „dedko starý“. ☺

A už len rýchlo napísať Ježiškovi list a v ňom svoje želanie, lebo o chvíľu sú tu Vianoce a čo ak zabudne?

Milý Ježiško!

Ďakujem Ti za to, že si mi doniesol minulý rok veľa darčekov a dúfam, že ani tento rok na mňa nezabudneš.
Veď Ty vieš, čo si najviac želám... a ešte:
aby bola celá naša rodina zdravá!
Mama vždy usmiata, ocko v dobrej nálade.
Setra, brat a ja - bez škriepok a veľa dobrých známok,
babke a dedkovi rýchly krok.
A ostatným?
Ty si poradíš,
každému niečo pekné nadelíš.
Počujete? Zvoní zvonec!
Za chvíľku je tomuto roku koniec.

Krásne, ligotavé, pokojné Vianoce, všetkým Vám, zamestnancom aj detičkám z medzibrodskej školičky želám.

Mgr. Drahoslava Dobošová

Na Vianoce stromček svieti,
radujú sa všetky deti.
So snehom sa rady hrajú,
rodičia ich poháňajú.
Koledy nahlas spievajú,
peniažky si zarábajú.
V zime všetko mrzne,
deti zložia básne.
Na Vianoce sa všetci tešíme,
lebo Vianoce sú hlavne o rodine.
Stromčeky si vyzdobíme,
v krbe si hneď zakúrime.
Zas k nám prišla zima,
nechytí nás rýma.
Prišli ku nám Vianoce,
stromček sa nám ligoce.

Miška Padúchová
+ Zuzka Paceková 4. roč.

Vianoce, Vianoce, Vianoce sú zas,
Ježiško prichádza a s ním Dedo Mráz.
Vonku počuť detský smiech
a z oblohy padá sneh.
Detičky sa radujú,
z neba vločky padajú.
Snehuliakov stavajú,
na nich vločky sadajú.
Zázračné sú Vianoce,
a hviezda sa ligoce.

Vaneska Maurerová
+ Aďko Cipriani 4. roč.

Tráva mizne – všade sneh,
ponáhľam sa vonku hneď.
Vianoce sú také krásne,
ako naše zlaté básne.
Na Vianoce všetko mrzne,
ako sople v nose – aj mne.
Už nám prišli Vianoce,
celý svet sa ligoce.
Na Vianoce je všade sneh,
ozýva sa svetom smiech.

Matu Klima + Oli Kasza 4. roč.

Zima, zima zimička,
aká si ty maličká!
Zasnežila celý kraj,
všade bude len - len raj!
Už k nám prišli Vianoce,
všetko sa tu ligoce.
Taký fajný kapríček
menší ako malíček.
Zima je príma,
chytila ma rýma. ☺

Radko Woltemar
+ Sabínka Šišová 4. roč.

Vianoce sú také krásne
ako naše zlaté básne.
Na Vianoce mrzne, chveje
ako Santa na Severe.
Škriatok Santovi pomáha
zabaliť darček pre somára.
Somár sa bojí Santu,
lebo mu vypil Fantu.
Soby sa voľne prechádzajú,
Santovi nervy vyrábajú.
Santa celý svet obišiel
a sobov aj tak nenašiel.
Dostal z toho riadnu rýmu,
nadáva na tuhú zimu.
To už nie je vôbec krásne
ako naše zlaté básne.

Viki Haviarová
+ Maťko Hruška 4. roč.

Zima, zima, zimička,
aká si mi krásnučká!
Všetky deti sa chcú s tebou hrať
a stále sa spolu naháňať.
Vianociam veríme,
Ježiška vítame.
Aj keď je malý,
dáva nám dary.
Ježiško je maličký,
má rád všetky detičky.
Vianoce ticho sa blížia,
stromčeky za oknami sa blyštia.

Aďka Pribylinová
+ Natka Grofčíková 4. roč.

Máme radi Vianoce,
lebo sa tam všetko ligoce.
Večer Ježiško príde
a všetkým darčeky roznesie.

Tomi Prievalský
+ Luky Tonhajzer 1. roč.

Na Vianoce stromček máme,
na ľade sa hokej hráme.
Perníčky si napečieme,
potom ich aj všetky zjeme.
Darčeky my dostaneme –
- autá, Lego, bábiky.
Už sme šťastní – Vianoce už skončili.

Jojo Huťka + Radko Hrubý 3. roč.

Čas predvianočný u našich najmenších

Po krátkom čase Vás opäť informujeme o dianí v našej materskej škole.

Ako ste sa dočítali v nedávnom článku, do našej materskej školy boli prijaté nové detičky, ktoré čelili veľkej výzve a to adaptácii na prostredie, kolektív, či režim materskej školy. Už teraz môžeme s istotou povedať, že to zvládli bez väčších ťažkostí.

Počas mesiaca október sme spoločne s detičkami venovali čas nacvičovaniu krátkeho programu, s ktorým sme vystúpili a venovali ho starším občanom našej obce - našim „jubilantom“ pri príležitosti mesiaca úcty k starším. Deti smelo vystúpili a ukázali, čo si pripravili, za čo boli odmenené potleskom a sladkou odmenou. V očiach niekoľkých ľudí sa objavili aj slzičky. Pani učiteľky Majka a Mirka jubilantom pripravili voňavé darčeky - mydlové srdiečka, ktoré im darovali na znak vďaky a úcty.

Mesiac má veľa dní a našou úlohou je pripraviť pre deti také aktivity, aby boli pútavé a každý deň strávený v našej materskej škole zaujímavý a náučný. Preto sme si v jedno krásne popoludnie pripravili pre deti a ich rodičov milé spestrenie s názvom „Tekvičková slávnosť“, kde rodičia mohli ukázať deťom svoju šikovnosť a kreativitu pri vyrezávaní tekvíc. Pri tejto príležitosti sa mohli aj rodičia opäť vrátiť do detských čias a vytvoriť tak naozaj krásne diela. Pri vyhodnotení vyrezávaných tekvíc zvíťazili všetci, pretože naozaj predviedli svoju fantáziu a zručnosť. Počasie nám prialo a vyrezávanými tekvičkami sme si vyzdobili priestory materskej školy. O občerstvenie sa postarali naše šikovné pani kuchárky, ktoré s láskou upiekli pre všetkých zúčastnených sladké koláčiky. Strávili sme spolu nezabudnuteľné chvíle v kruhu svojich najbližších, za čo im patrí veľké ďakujem.

November v našej materskej škole patril téme ,,Ľudské telo“. Deti sa postupne oboznamovali s viditeľnými časťami tela, oporou a stavbou tela, ako aj najdôleži- ▶

tejšími orgánmi v tele. K téme ľudské telo neodmysliteľne patrí aj zdravie, zdravý životný štýl, pohyb, otužovanie a dostatočný príjem vitamínov. Všetky získané vedomosti si deti z triedy „obláčiky“ mohli overiť v kvíze o ľudskom tele „Poznám svoje múdre telo“. Za úspešné absolvovanie kvízu boli odmenené malým darčekom.

„Vitaj v našej škole, milý Mikuláš“, zneli slová básne, s ktorou naše detičky privítali Mikuláša.

A preto, že je Mikuláš dedko starý,
prichystal pre naše detičky sladké dary.
Plné vrece mal
a s radosťou ich deťom rozdával.
Detičky mu na oplátku,
zaspievali pieseň krátku.
Jeho verní kamaráti mu pri
všetkom pomáhali,
okolo seba radostné úsmevy rozdávali.

Veríme že sa Mikulášovi v našej materskej škole páčilo a že o rok príde opäť medzi nás.

Čas vianočný začína adventom. Počas neho prebiehajú prípravy na vianočné sviatky. Už aj detičky v materskej škole chápu prípravu na Vianoce ako niečo výnimočné, nádherné a pokojné. My učiteľky si ctíme tradície, ktoré s radosťou sprostredkúvame aj našim detičkám. K tomu patrí výzdoba materskej školy, tradičné prestieranie štedrovečerného stola, pečenie medovníčkov a aj príprava programu na Vianočnú besiedku.

Počas adventu vládla v našej materskej škole vianočná nálada, v triedach zneli vianočné koledy a deti si pospevovali vianočné piesne. Na tvárach detí aj dospelých bolo vidieť spokojnosť a radosť z prichádzajúcich sviatkov.

Marianna Brozmanová

Ak láska topí ľad, čo pani Zima vyčarila,
ak dá človek viac, ako v sebe skrýva,
ak vládne všade ticho a počuť praskať mráz,
padajúce vločky a v detských očiach jas,
tak prišiel ten čas, keď pre každého máme
pár prívetivých viet,
sú to Vianoce a nad ich čaro nič krajšieho niet.

Pokojné prežitie vianočných sviatkov a úspešný štart do nového roka 2020 Vám zo srdca želá kolektív materskej školy.

Významné medzibrodské rody

FODOROVCI

1. časť

Keď sa vyberiete starou, pôvodnou strmou cestičkou na medzibrodský cintorín, hneď vpravo, v prvom rade, uzriete tri dávne pomníky z pieskovca. Písmo na nich je už takmer nečitateľné, avšak na tom ľavom sa predsa len dá vylúštiť priezvisko Fodor (obr. 1). Áno, sú to pomníky hrobov starších členov rodu Fodorovcov, rodu azda najvýznamnejšieho v celých dejinách Medzibrodu. O medzibrodskom rode Fodorovcov by sa dala napísať celá kniha, preto Vám aspoň to najdôležitejšie porozprávam v niekoľkých častiach.

Obr.1 – Najstaršie zachované hroby medzibrodského rodu Fodorovcov

Predkovia medzibrodského rodu Fodorovcov

Najstarších, písomne doložených predkov medzibrodského rodu Fodorovcov, nájdeme v cirkevných matrikách neďalekej Valaskej, zachovaných od roku 1679. Podľa nich vieme, že v prvej polovici 17. storočia tam žili bratia Jakub a Martin, pod pôvodným priezviskom Chodor. Jakub, povolaním rybár, sa narodil okolo roku 1624, zomrel 14.12.1684 vo veku približne 60 rokov, no a jeho potomkovia si podržali priezvisko Chodor, ktoré nájdeme vo Valaskej ešte aj dnes. Jeho brat Martin, povolaním kožušník a dlhoročný kostolník vo Valaskej, sa narodil okolo roku 1623 a zomrel 30.11.1723 vo veku neuveriteľných 100 rokov. Manželkou Martina, zrejme nie prvou, bola Katarína, narodená okolo roku 1647, ktorá zomrela 23.2.1722 vo veku približne 75 rokov. Manželia žili vo Valaskej, mali viacero detí, medzi nimi aj syna Martina. Nevedno kedy sa Martin narodil, ani kedy zomrel, ale je známe, že v januári 1700 si zobral za manželku Zuzanu, dcéru Juraja Laitnera z Osrblia. Martin a Zuzana žili vo Valaskej, mali 6 detí, z ktorých sa dospelého veku dožili len synovia Juraj, Martin a Daniel. Tu je potrebné povedať, že od 20. rokov 18. storočia už v matrikách nájdeme otca a jeho synov pod priezviskom Fodor. Syn Juraj, narodený 8.3.1707, pôsobil po štúdiách ako rektor v Ponikách a dňa 7.10.1731 si zobral za manželku Annu, dcéru Juraja Vachalíka a Žofie z Vígľašskej Huty. Manželia žili na Ponikách a mali viacero detí. Syn Martina a Zuzany, taktiež Martin, sa narodil 1.2.1715 a dňa 24.11.1733 si zobral za manželku Máriu, narodenú 3.6.1714, dcéru Martina Franceka a Kataríny z Valaskej. Manželia mali viacero detí a ich potomkovia preniesli priezvisko Fodor vo Valaskej až do dnešných čias.

Pre naše rozprávanie je však najdôležitejší syn Daniel, ktorý sa narodil 17.7.1704. Daniel po štúdiách pôsobil ako rektor v Očovej a dňa 23.11.1727 si zobral za manželku Máriu, narodenú 31.8.1709, dcéru Juraja Štrbu a Heleny z Valaskej. Manželia žili v Očovej a okolo roku 1730 sa im narodil syn Ondrej, dá sa povedať, že hlavná postava môjho rozprávania.

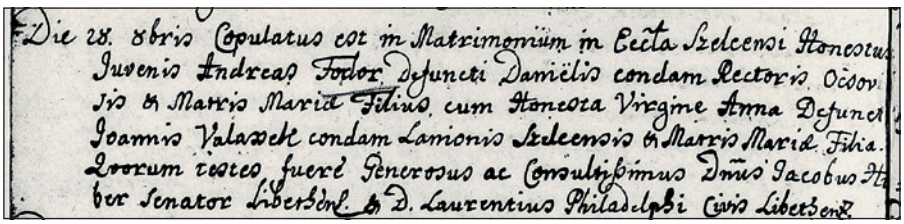
Ondrej, zakladateľ medzibrodského rodu Fodorovcov

Ondrej sa vyučil za mäsiara, svoje remeslo vykonával v Ľubietovej a dňa 28.10.1759 si zobral za manželku Annu, dcéru selčianskeho mäsiara Jána Valáška a Márie. Sobáš sa konal v Selciach, avšak zápis o ňom sa nachádza v ľubietovskej matrike. Zaujímavé je, že v tom čase už bol otec ženícha, ale aj otec nevesty, po smrti (obr. 2).

Manželia žili spočiatku v Selciach tu sa im roku 1761 alebo skôr narodila dcéra Juliana, no už koncom roku 1762 sa presťahovali do Medzibrodu a tu sa natrvalo usadili. V Medzibrode sa manželom narodili ďalšie štyri deti, dospelého veku sa okrem v Selciach narodenej Juliany dožili synovia Michal, Jakub a Ondrej. Dňa 18.2.1777 sa v rodine Ondreja Fodora stala veľká tragédia, keď vo veku 32 rokov zomrela jeho manželka Anna. Vdovec Ondrej však nezostal s deťmi dlho sám a už 13.4.1777 sa znovu oženil, keď si za manželku zobral Sabínu, narodenú 11.11.1750, dcéru podlavického rektora Jána Kabzaja a Kataríny Havrilovej, ktorá pochádzala zo Slovenskej Ľupče. V tomto manželstve sa narodilo ďalších 6 detí, z ktorých sa dospelého veku dožili len synovia Matej, Štefan a dcéra Katarína. Otec detí, Ondrej Fodor, zomrel dňa 11.1.1801 vo veku 71 rokov, jeho druhá manželka Sabína skonala 6.1.1831.

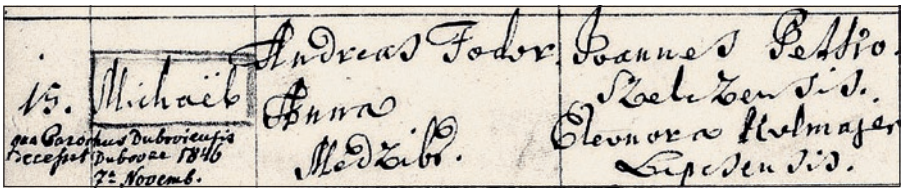
O tom, že medzibrodský rod Fodorovcov bol naozaj výnimočný, svedčia už životné príbehy detí Ondreja – zakladateľa, tak z prvého, ako aj z druhého manželstva.

Dcéra Juliana z prvého Ondrejovho manželstva sa dňa 25.10.1779 vydala za kováča Jána, narodeného 27.12.1745, syna taktiež ▶

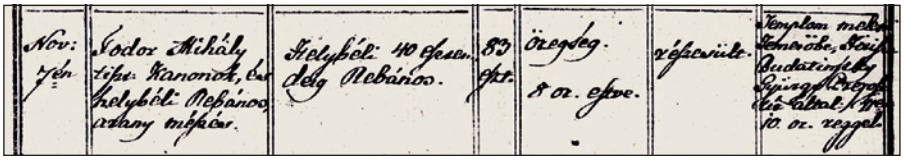

Obr. 2 – Zápis o sobáši Ondreja Fodora a Anny Valášekovej 28.10.1759 v Selciach

kováča Martina Havasa a Evy, rodenej Šénovej z Valaskej. Manželia žili vo Valaskej, narodilo sa im 12 detí, z toho dospelého veku sa dožili dve dcéry a šiesti synovia. Dcéry sa vydali do dobrých rodín a synovia dostali výborné základné vzdelanie. Staršia dcéra Anna sa dňa 19.11.1805 vydala za Tomáša Gesnera, rektora v Pohronskej Polhore a mladšia Mária zas 31.8.1824 za bohatého banskobystrického pekárskeho majstra, 54-ročného vdovca Tomáša Šebiana. V poradí prví dvaja synovia, Ján a Tomáš študovali teológiu a po štúdiách pôsobili na viacerých miestach ako katolícki kňazi a vysokí cirkevní hodnostári. Ďalší syn Michal po skončení vyšších štúdií pôsobil ako rektor v Hornej Mičinej a zároveň ako súkromný učiteľ detí šľachtickej rodiny Benických z kaštieľa v Dolnej Mičinej. Významnou osobnosťou bol aj jeho syn Alexander, ktorý sa presadil najmä za hranicami dnešného Slovenska. Po gymnáziu v Banskej Bystrici študoval právo v Egri a na univerzite v Pešti, kde roku 1842 zložil advokátske skúšky. Bol úradníkom magistrátu v Pešti, radcom Ministerstva kultúry a vzdelávania, taktiež pôsobil ako vedúci župného úradu. Venoval sa aj archeológii, bol priekopníkom výskumu významného rímskeho mesta Aquincum z 1. – 4. storočia, ležiaceho na predmestí Pešti a sám tento výskum financoval. Ďalším synom Jána Havasa a Juliany Fodorovej bol Jozef, ktorý študoval filozofiu v Pešti, krátko teológiu v Pázmániu, potom právo na univerzite v Pešti, kde v roku 1819 získal titul JUDr. Na univerzite prednášal rímske a trestné právo, od roku 1826 bol funkcionárom peštianskej mestskej správy, ktorú zastupoval aj na Uhorskom sneme. Bol aj veľkostatkárom, špecializoval sa najmä na záhradníctvo a vinohradníctvo, v roku 1856 vybudoval na svojom pozemku moderný závod na výrobu koňakov a likérov, prvý v celom Uhorsku. V tom istom roku si dal postaviť honosnú vilu v talianskom štýle a táto budova stojí dodnes. Po Jozefovi prišiel na svet Ondrej, ktorý bol po štúdiách vysokým úradníkom kráľovskej komory a striedavo pôsobil v Banskej Bystrici a v Kremnici. V rokoch 1850 – 51 bol banskobystrickým richtárom a v roku 1861 ho zvolili za správcu Zvolenskej župy. V tejto funkcii sa neslávne zapísal ako manipulátor hlasovania o sídlo Matice slovenskej, no a práve jeho „zásluhou“ sa ním nestalo mesto Brezno. Posledným synom Havasovcov bol Ignác, ktorý študoval medicínu, a to na lekárskej fakulte v Pešti. Doktorský titul získal v roku 1828, bol úradným lekárom a neskôr riaditeľom nemocnice. Od začiatku 40. rokov 19. storočia bol súkromným lekárom a začas aj

Obr. 3 – Zápis o narodení Michala Fodora 15.1.1764 v Medzibrode

Obr. 4 – Zápis o úmrtí Michala Fodora 7.11.1846 v Dubovej

profesorom v Pešti. Zaslúžil sa o rozvoj zdravotníctva, bol aj mestským radcom a v roku 1873 sa ako vládny komisár zaslúžil o spojenie Budína a Pešti v dnešnú Budapešť. Za zásluhy bol vyznamenaný Radom sv. Štefana a bola po ňom pomenovaná jedna z hlavných budapeštianskych ulíc. Táto ulica nesie meno Ignáca Havasa dodnes.

Michal Fodor, vynikajúci kňaz a osvetový pracovník

Prvým dieťaťom, ktoré sa mäsiarovi Ondrejovi Fodorovi a Anne Valášekovej narodilo v Medzibrode, bol syn Michal. Stalo sa tak 15.1.1764 a z Michala vyrástol vynikajúci kňaz, rodoľub a osvetový pracovník (obr. 3). Po skončení nižších škôl študoval teológiu, ordinovaný za katolíckeho kňaza bol v roku 1788 a ako kaplán pôsobil na mnohých miestach, napríklad aj v Španej Doline, v Starých Horách, v Detve, v Dobrej Nive a v Selciach. Od roku 1797 bol farárom v Sklených Tepliciach, od roku 1802 farárom v Žarnovici a od roku 1806 až do svojej smrti farárom v Dubovej. V roku 1807 získal titul vicedekana, v roku 1808 dekana, v roku 1821 získal titul čestného kanonika a od roku 1830 pôsobil aj ako prísediaci súdnej tabule Zvolenskej župy. Michal Fodor bol veľkým milovníkom prírody a jej darov, venoval sa aj histórii, na zrúcaninách hradov a hradísk v okolí svojho pôsobenia robil amatérske archeologické vykopávky, v rokoch 1794 – 96 bol členom Slovenského učeného tovarišstva.

Obr. 5 – Náhrobný kameň Michala Fodora pri kostole v Dubovej

Michala už od príchodu do Dubovej veľmi trápili liečivé pramene v neďalekom Brusne, ktorých voda len tak bez úžitku odtekala do potoka. V Sklených Tepliciach, kde pred rokmi pôsobil, už dlhú dobu existovali moderné kúpele, a tak sa snažil, aby niečo podobné vzniklo aj v ústí doliny Peklo. Ako cirkevná autorita celé roky vypisoval žiadosti na výstavbu kúpeľov rôznym inštitúciám, až napokon trpezlivosť priniesla vytúžené ovocie. V rokoch 1834 – 37 aj za jeho finančného prispenia vyrástol v Brusne prvý liečebný pavilón s kotlom na ohrev vody a s kúpeľnými vaňami. Michal Fodor zomrel 7.11.1846 a jeho náhrobný kameň existuje ešte aj dnes, hneď pri múroch katolíckeho kostola v Dubovej, dnešnej Nemeckej (obr. 4, 5).

Ďalším synom Ondreja a Anny bol Jakub, o ktorom je známe len to, že sa narodil 13.7.1774, nikdy sa neoženil a zomrel v Medzibrode 29.1.1833. Ešte pred Jakubom sa však narodil Ondrej mladší, a to 21.1.1770. Ondrej sa pri otcovi vyučil za mäsiara a stal sa jeho nástupcom v rodičovskom dome, kde sa aj podľa zápisov v matrikách hovorilo Do Mäsiarov. O ňom, ale aj o ďalších členoch medzibrodského rodu Fodorovcov si už ale povieme nabudúce.

Prajem Vám príjemné vianočné a novoročné sviatky.

Jano Balkovic 2019
Foto archív autora

Náročná jeseň

Futbalová jeseň nášho A družstva sa dá rozdeliť na 3 časti, z ktorých jednoznačne vyšla najlepšie 5-zápasová séria v strede, počas ktorej chlapci vyhrali všetky 3 zápasy a získali až 10 bodov z 13. S bodovým ziskom v úvode a závere jesennej časti určite nepanuje spokojnosť, ale na druhej strane, viaceré zápasy boli vyrovnané a chlapci mohli mať o 4-5 bodov viac a nachádzať sa v pokojnom strede tabuľky.

Počas 9 rokov v krajských súťažiach neboli fanúšikovia zvyknutí na dolné pozície v tabuľke, ale vzhľadom na vynútené zmeny v kádri zo zdravotných dôvodov a z dôvodu odchodu niektorých hráčov do iných klubov, sa dal očakávať pokles a treba sa s tým vyrovnať. Všetci v klube vedia, že situácia nie je optimálna. Neprepadá sa však zbytočnej panike a pozornosť sa sústreďuje na zimnú prípravu, počas ktorej sa treba dobre pripraviť na ťažkú jarnú časť, pretože aj tímy z väčších miest na spodku tabuľky budú chcieť ešte určite zabojovať o záchranu v súťaži.

Pozitívnym prekvapením boli výsledky žiackeho družstva, ktoré sa pod vedením Andreja Smidu dokázalo veľmi dobre vyrovnať s odchodom viacerých hráčov z vekových dôvodov a prehralo iba jediný zápas proti lídrovi z Braväcova. Mládež je problémom vo viacerých kluboch a napríklad v našom okrese sa ani nehrá súťaž dorastencov. V budúcnosti sa bude musieť pravdepodobne čoraz viac dedín spájať do spoločných družstiev z dôvodu nedostatku chlapcov.

Uznanie si zaslúži aj mužstvo prípravky, ktoré nastupuje proti starším chlapcom a napriek tomu stále nastupujú do turnajov s radosťou a postupne sa zlepšujú pod vedením Michala Tonhajzera a Jakuba Huťku.

(ihu)

IV. liga Juh

1.	Podkonice	13	12	0	1	63:14	36
2.	Príbelce	13	9	3	1	27:11	30
3.	Šalková	13	8	0	5	30:21	24
4.	Tisovec	13	8	0	5	24:17	24
5.	Pliešovce	13	7	.2	4	23:15	23
6.	Čierny Balog	13	7	1	5	41:22	22
7.	Slov. Ďarmoty	13	6	3	4	34:26	21
8.	Hriňová	13	5	3	5	22:26	18
9.	Badín	13	5	2	6	24:13	17
10.	Hajnáčka	13	4	2	7	22:34	14
11.	**Medzibrod**	**13**	**3**	**4**	**6**	**12:21**	**13**
12.	Tornaľa	13	2	1	10	12:42	7
13.	Detva	13	2	1	10	8:47	7
14.	Poltár	13	0	4	9	12:45	4

I. trieda – žiaci

1.	Braväcovo	7	7	0	0	32:3	21
2.	**Medzibrod**	**7**	**6**	**0**	**1**	**20:10**	**18**
3.	Badín	7	2	0	5	11:10	6
4.	Jasenie	7	1	1	5	10:29	4
5.	Bacúch	8	1	1	6	9:30	4

I. trieda – prípravka

1.	Brusno	11	10	0	1	43:5	30
2.	Ľubietová	10	5	3	2	21:12	18
3.	Sl. Ľupča	12	4	2	6	21:21	14
4.	**Medzibrod**	**11**	**0**	**1**	**10**	**4:51**	**1**

Záchranárske starosti

V aktuálnom ročníku stolnotenisových súťaží našu obec opäť po dlhšej dobe zastupuje iba jedno družstvo, ktoré nastupuje v 5. lige. Vzhľadom na absencie viacerých hráčov z rôznych dôvodov (zdravotné problémy, pracovné vyťaženie, či malé prírastky do rodiny) neboli ciele pred súťažou vysoké a základnou ambíciou bola záchrana v súťaži. Papierové predpoklady sa počas úvodnej polovice súťaže potvrdili a naše družstvo nastúpilo v poslednom kole pred mesačnou prestávkou na domácich stoloch proti tímu z Braväcova v zápase, v ktorom si chceli obidva tímy pripísať prvé víťazstvo v súťaži. Po vyrovnanom priebehu naše družstvo nakoniec zvíťazilo 11:7 a urobilo dôležitý krok k záchrane, aj keď odvetná časť bude určite ešte veľmi náročná.

Okrem jediného víťazstva mrzí hlavne domáca prehra 8:10 s Breznom C, pretože aj tento súper bol v danom stretnutí poraziteľný. Napriek viacerým problémom je potešiteľné, že tím patrí k najmladším v súťaži a dáva to potenciál na lepšie výsledky v budúcnosti. Domáce zápasy sa hrávajú už v zasadačke kultúrneho domu v sobotu o 17.00, vstup je voľný a všetky potrebné informácie (výsledky, program zápasov, tabuľka, úspešnosť hráčov) sú uvedené na stránkach www.pinec.info a stolnytenisbb.webnode.sk.

(ihu)

5. liga

1.	Podbrez. Dubová	9	8	1	0	122:40	26
2.	Selce	9	7	1	1	102:60	24
3.	Predajná	8	5	1	2	91:53	19
4.	Brezno C	9	5	0	4	75:87	19
5.	Ľubietová	9	5	0	4	89:73	19
6.	Podlavice B	8	5	0	3	87:57	18
7.	Kremnička	9	3	1	5	68:94	16
8.	Lučatín	9	3	0	6	84:78	15
9.	**Medzibrod**	**9**	**1**	**0**	**8**	**37:125**	**11**
10.	Braväcovo	9	0	0	9	37:125	9

RAKÁRIK – štvrťročník o dianí v Medzibrode 4/2019 ■ Vydáva a distribuuje zadarmo do všetkých domácností Obec Medzibrod ■ Tlač a grafické spracovanie: DALI-BB, s.r.o., Banská Bystrica ■ Redakcia: Katarína Sálišová, Andrea Bellušová, Ing. Silvia Tešínska, Ing. Ivan Huťka ■ Okienko malého Rakárika: Mgr. Drahoslava Dobošová, Marianna Brozmanová ■ Sídlo redakcie je na obecnom úrade, email: rakarik@atlas.sk ■ Neprešlo jazykovou úpravou.